

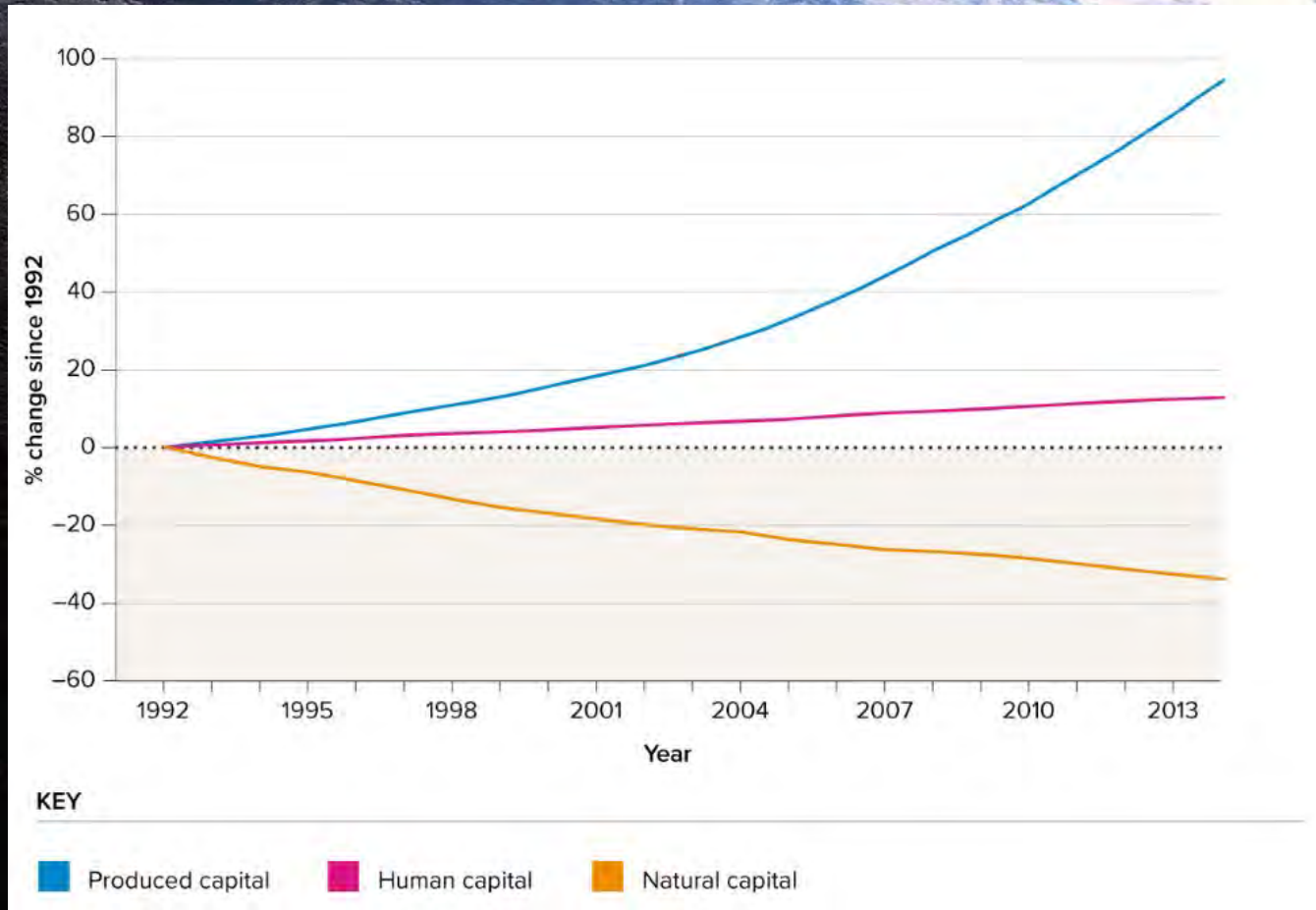
Biodiversiteit is basis!

Louise E.M. Vet
NIOO-KNAW

ONE PLANET

Source: S. Managi and P. Kumar, The Inclusive Wealth Report 2018 (London: Routledge)

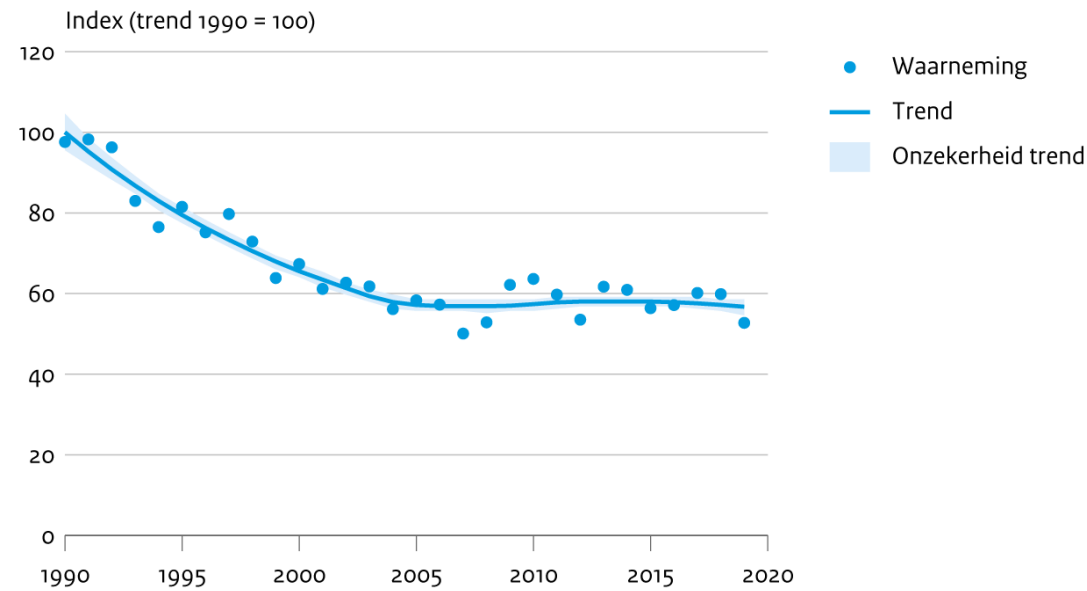
Ons huidige economisch systeem holt natuurlijke basis uit

An aerial photograph showing a large area of deforestation. A dirt road winds through a cleared, brushy landscape, separating it from a dense, green forest. The sky is clear and blue.

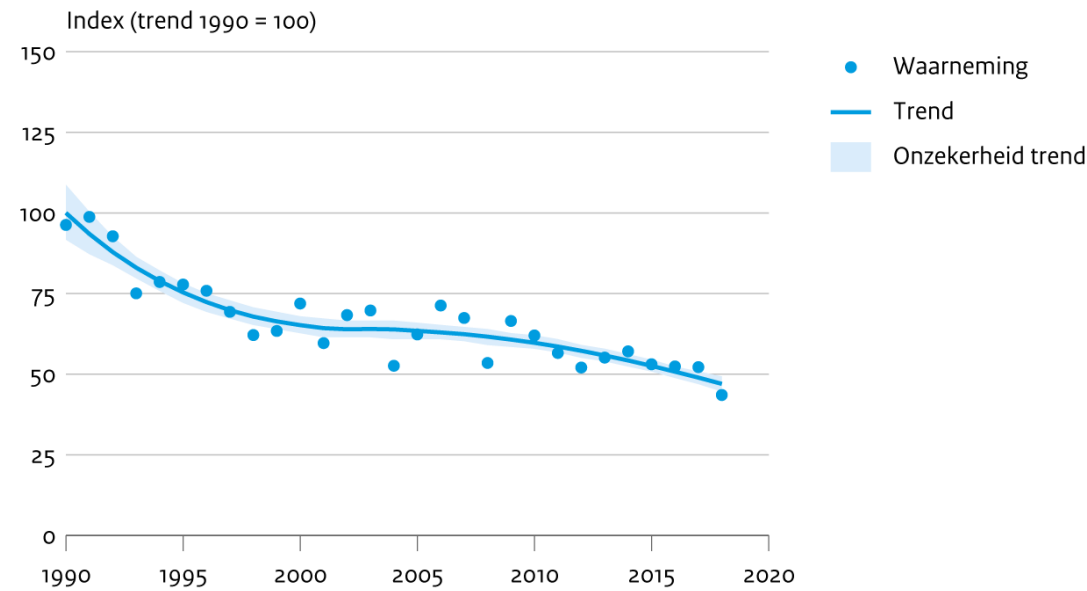
Vernietiging van Natuurlijk Kapitaal: ecosystemen en biodiversiteit

voor voedsel
grondstoffen
energie

Fauna in natuurgebieden op land

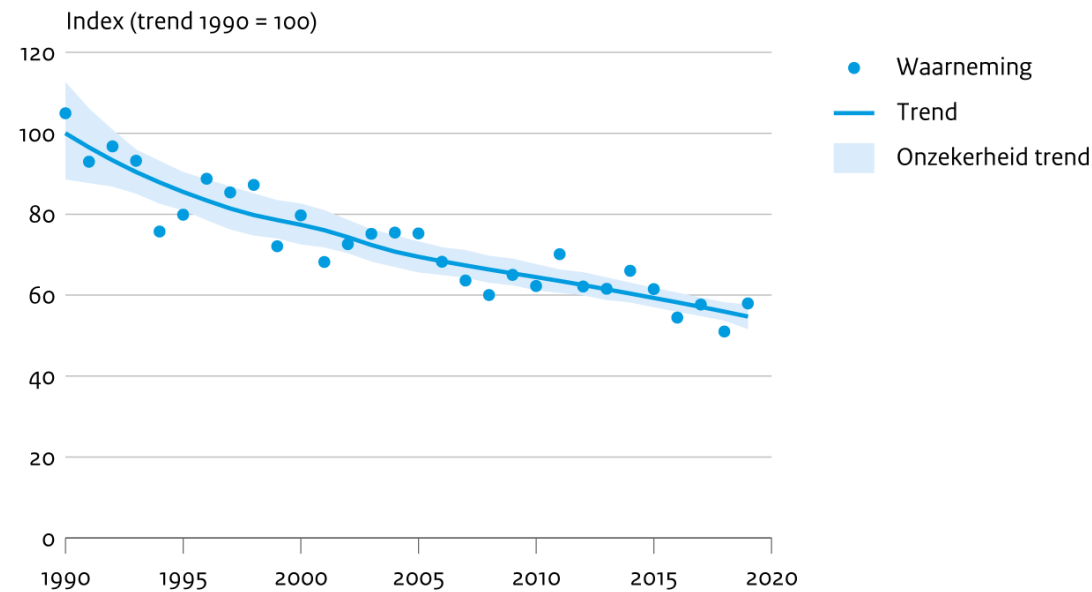
Fauna van stedelijk gebied

Bron: NEM (Soortenorganisaties, CBS).

CBS/mrt20
www.clo.nl/nl158503

Fauna in agrarisch gebied

NEDERLAND

Donderdag 19 oktober 2017

NRC

HANDELSBLAD

Advertentie

MATTHIJ MARIS
★★★★ TROUW
★★★★ NRC
RIJKS MUSEUM T/M 7.01.2018

ALGEMEEN HANDELSBLAD (1828) EN NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT (1844)

nrc.nl JAARGANG 48 NO. 16 PRIJS €2,60

China
Xi houdt ook in de moderne
wereld vast aan marxisme

Buitenland 15

ECOLOGIE

Dramatische afname van insecten

Het gaat slecht met veel insecten, blijkt
uit groot meerjarig onderzoek in Duitsland.

Door onze medewerkers van 2010 tot 2016. Duitse biologen van de E...

deVerdieping
Trouw

WWW.TROUW.NL | 75STE JAARGANG NR 22381 | E-MAIL VIA WWW.TROUW.NL/SERVICE | POSTBUS 859 1000 AW AMSTERDAM

Insect verdwijnt in rap tempo uit Europa

NATUUR De achteruitgang van het aantal insecten in Europa
is alarmerend. Wetenschappers: Dit is erger dan gedacht.

Newsweek

Business Tech & Science Culture Sports Health Opinion

FLYING INSECT NUMBERS FALL BY 75 PERCENT:

the guardian

arged
nid

Scientists tell of alarm at huge fall in flying insects

Damian Carrington
Environment editor

The number of flying insects has plunged
by three-quarters in 27 years, according to
a new study that has shocked scientists.

Insects are an integral part of life as both
pollinators and prey, and it was known
that some species such as butterflies were
declining. But the scale of the apparent
losses to all insects has prompted warn-
ings that the world is "on course for eco-
logical armageddon", with profound
impacts on human society.

The data was gathered in nature
reserves across Germany but has impli-
cations for all landscapes dominated by
agriculture, the researchers said.

The cause of the decline is unclear,
although experts said the destruction of
wild areas and widespread use of pesti-
cides were the most likely factors, and

The decline in flying
insects in German
nature reserves
in 27 years. Experts
say the drop has
implications for
all life on Earth

76%

climate change may play a role. The sci-

Das Insektensterben lässt sich nicht mehr ab-
Entomologen-Verein hat jetzt in einer Langze-
sind seit der Wende um drei Viertel geschrun-
Landwirtschaft, welchen das Klima?

Ruim 56% van de 350 soorten in Nederland voorkomende wilde bijen staat op de Rode lijst.....

Wilde solitaire bij

Doodgewone soorten zijn niet meer zo alledaags

Terwijl natuurminnende Nederlanders zich zorgen maken om de vuursalamander en het korhoen, verdwijnen achter onze rug om algemene soorten zoals de spreeuw en de kokmeeuw.

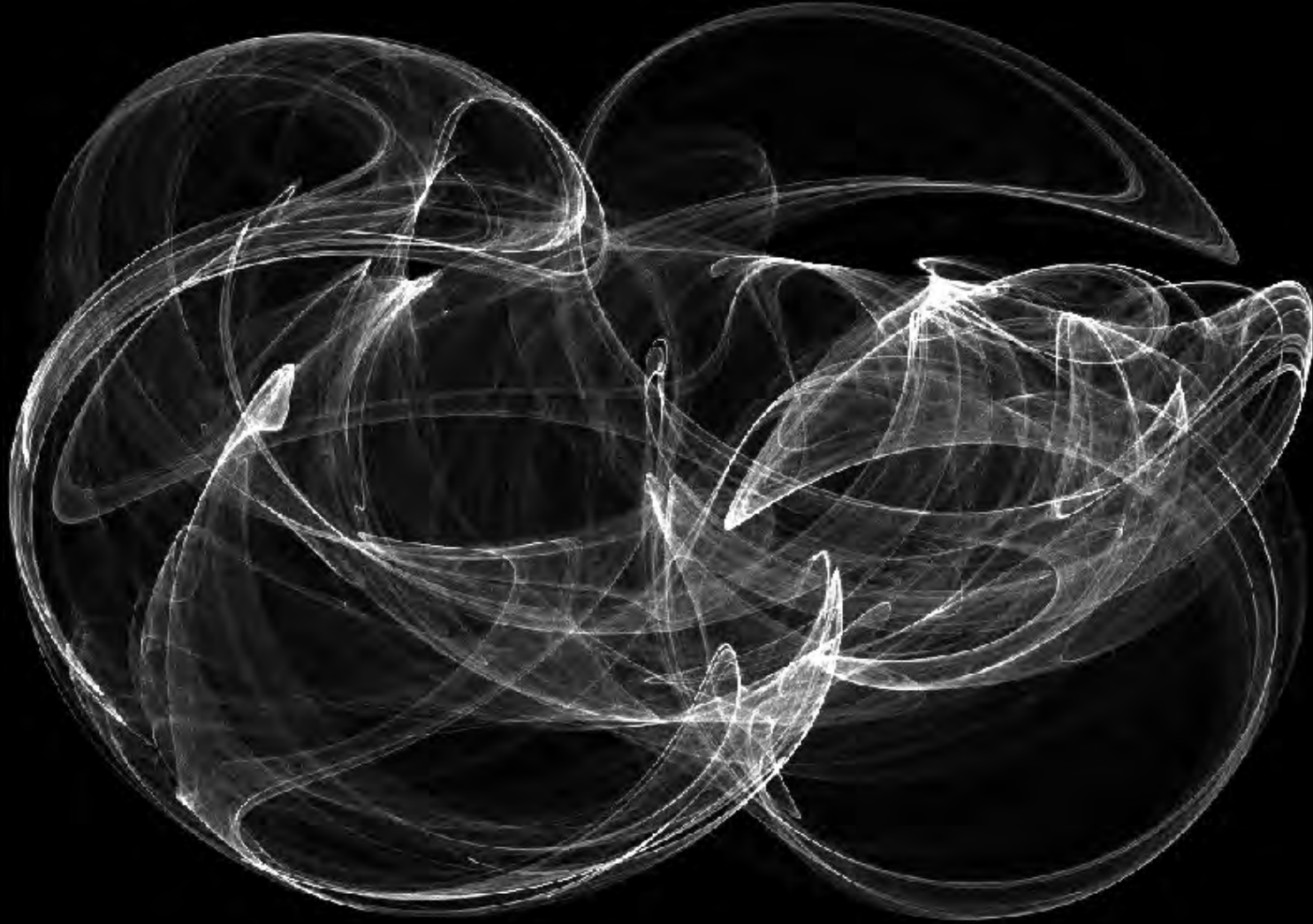
Leren van de natuur

Leren van de natuur

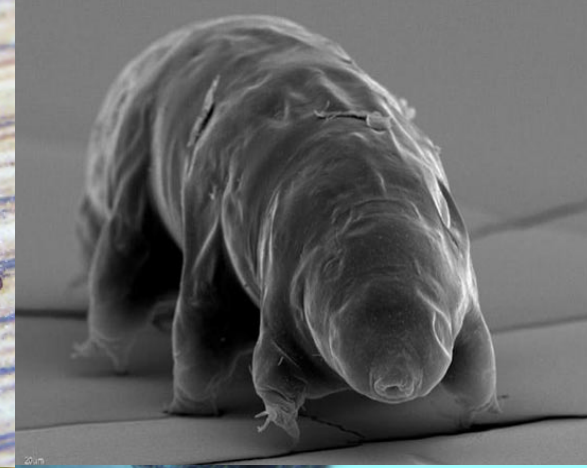
DIVERSITEIT
is veerkracht en
risicospreiding....

COMPLEXE ADAPTIEVE SYSTEMEN

MACRO STABIEL... MAAR MICRO VARIABEL

...LEVENDE BODEM

Landbouw in Nederland: **verlies van diversiteit op alle niveaus**

Landschapsniveau

houtwallen, akkerranden, bomenrijen

Bedrijfsniveau

gemengde bedrijven

Teeltniveau

aantal gewassen

Gewasniveau

aantal rassen, genetische variatie

Transitie landbouw naar natuurinclusief cruciaal

Overall
is biodiversiteits-
herstel **nodig**
en **mogelijk!**

**Herstel die habitats:
verbindt, vergroot, vernat, verschraal**

...en de natuur volgt gretig....

An aerial photograph of a wide river flowing through a green landscape. The phrase "ruimte voor de rivier" is written multiple times in white, bold, sans-serif font, slanted diagonally from the top left towards the bottom right. A small mobile phone icon is placed near one of the repetitions of the text.

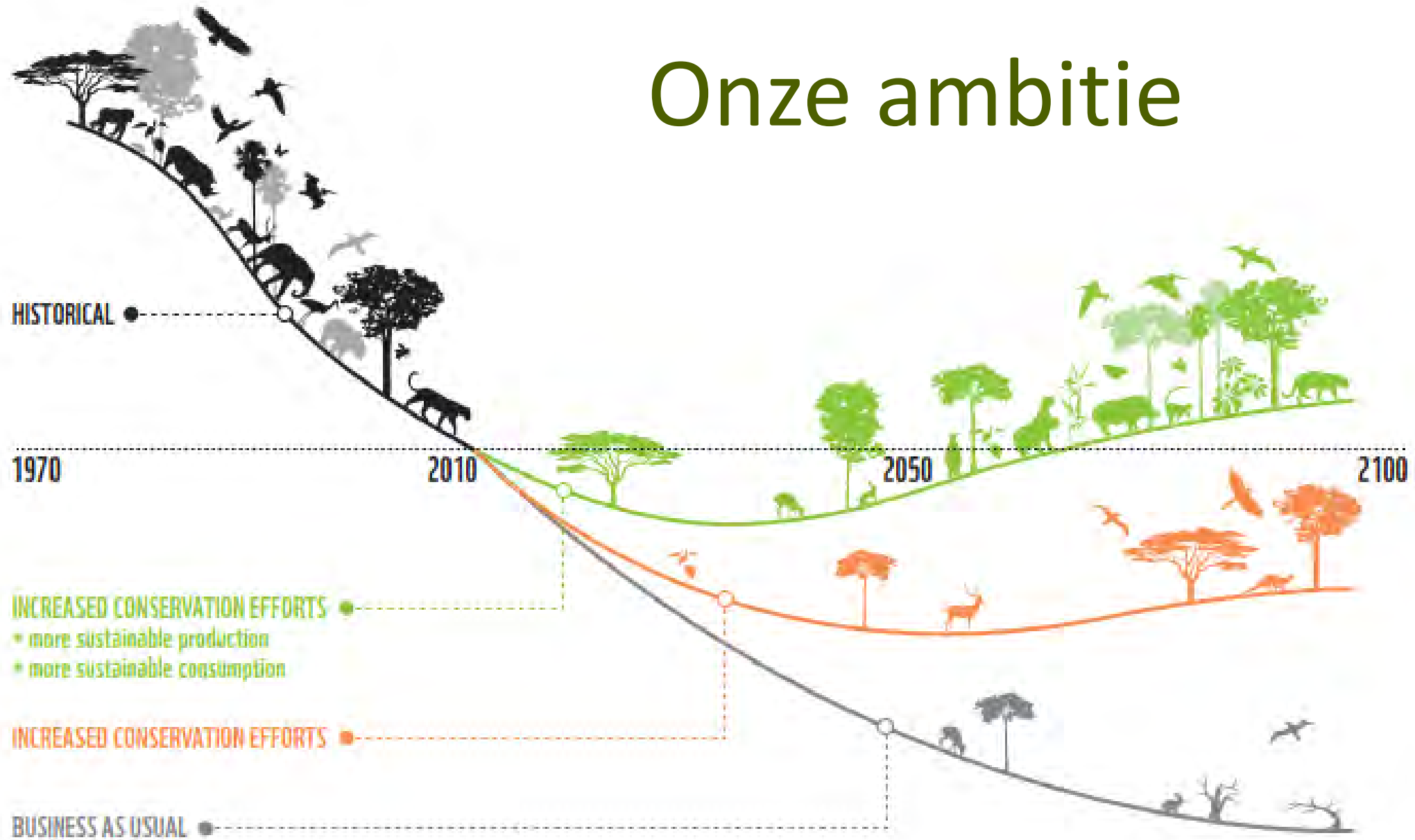

DELTAPLAN BIODIVERSITEITSHERSTEL

Natuurorganisaties, boeren, burgers, wetenschappers,
banken, overheden en bedrijven zetten zich samen in voor
biodiversiteitsherstel in Nederland

Onze ambitie

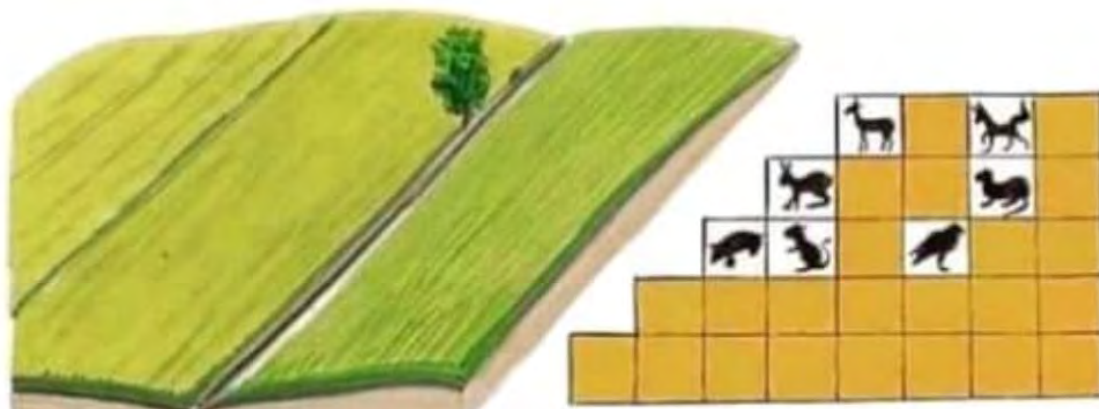
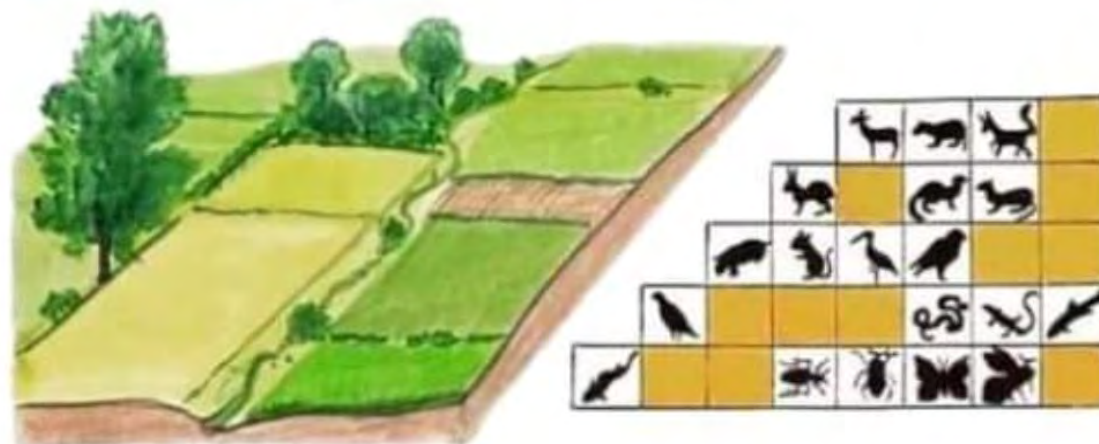
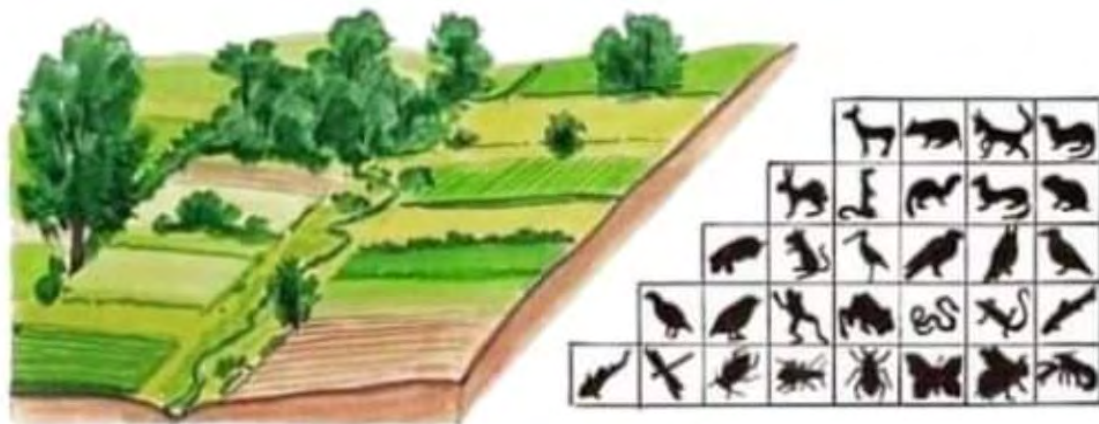

RAAMWERK

AANVALSPAN VERSTERKING LANDSCHAPPELIJKE IDENTITEIT VIA LANDSCHAPSELEMENTEN

SAMEN VOOR

BIODIVERSITEIT

Dit is onze ambitie

10% groen-blauwe dooradering van het landelijk gebied

Betreft landbouw, particulieren en overheden

Excl bebouwde kom en Natuurnetwerk

Doelbereik

- ✓ 2030 > 50 %
- ✓ 2035 > 65 %
- ✓ 2050 = 100 %

Hoeveel is 10%?

Landelijk gebied: 2.237.000 ha → 10% = 223.700 ha

50% Houtig

50% = 111.800 ha

Houtsingels, houtwallen, heggen, bomen en lanen, graften, houtsingels en pestbosjes.

25% Kruidenrijk en dynamisch

25% = 56.000 ha

Keverbanken, akkerranden, bloemenbermen, dijken met kruidenbeheer

25% Watergebonden

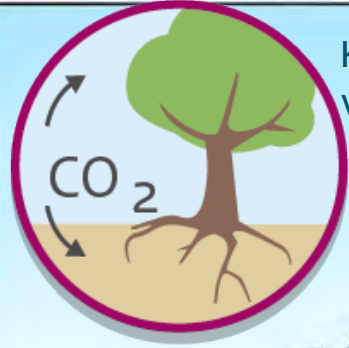
25% = 56.000 ha

Natuurlijke oevers, rietlanden, poelen, natuurlijk beheerde sloten

Maasheggen gebied in de Noordelijke Maasvallei: UNESCO biosfeergebied

Koolstof vastlegging

Vitaal Platteland

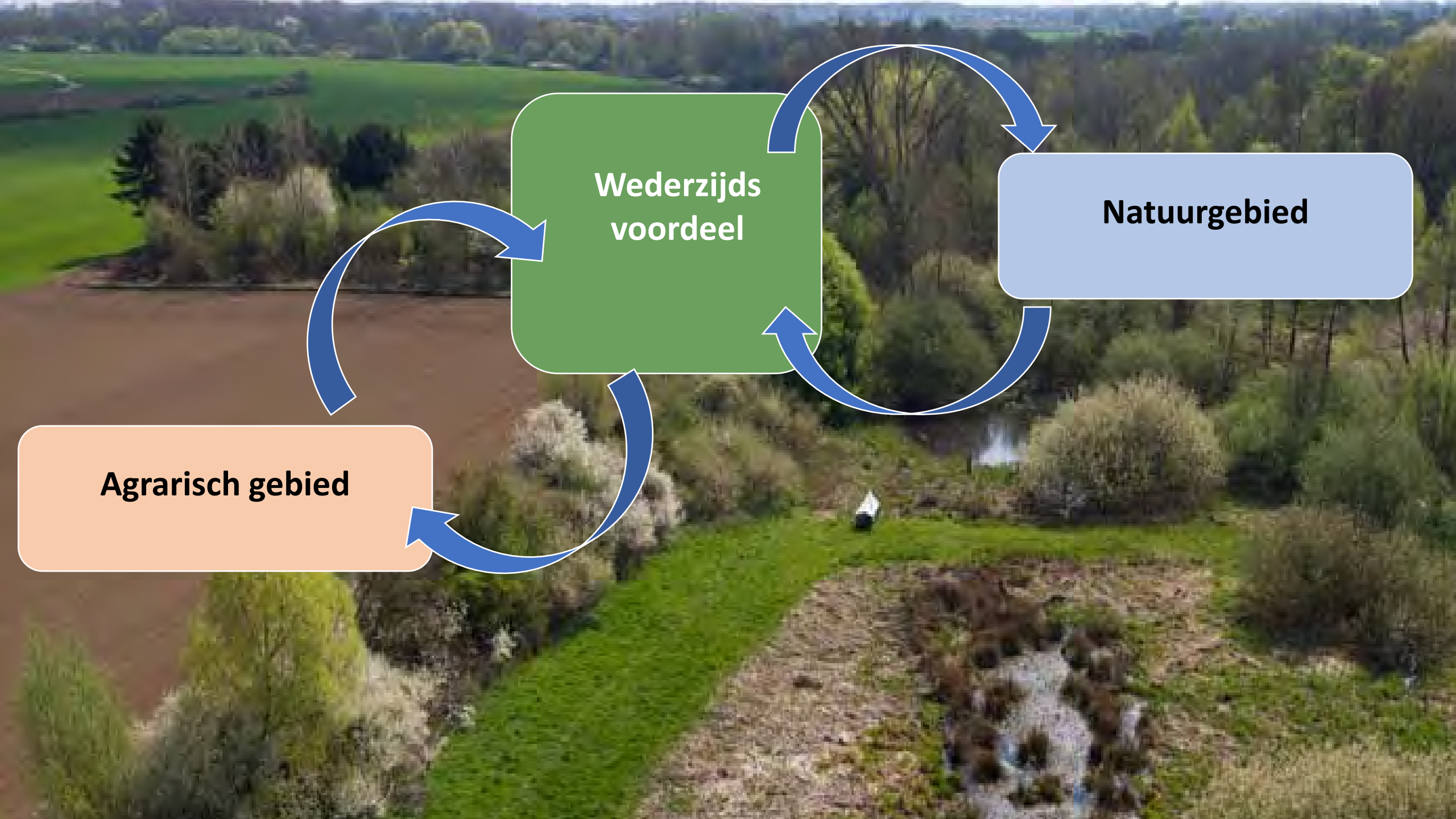
Recreatie

Waterzuivering

Waterberging

A photograph of a rural landscape. A narrow, gravelly path leads from the foreground into the distance, flanked by tall, dry grass and green vegetation. On the left, there are several trees with bare, brown branches. On the right, there are more trees, some with green leaves. In the background, a few people are walking on the path. The sky is overcast and grey.

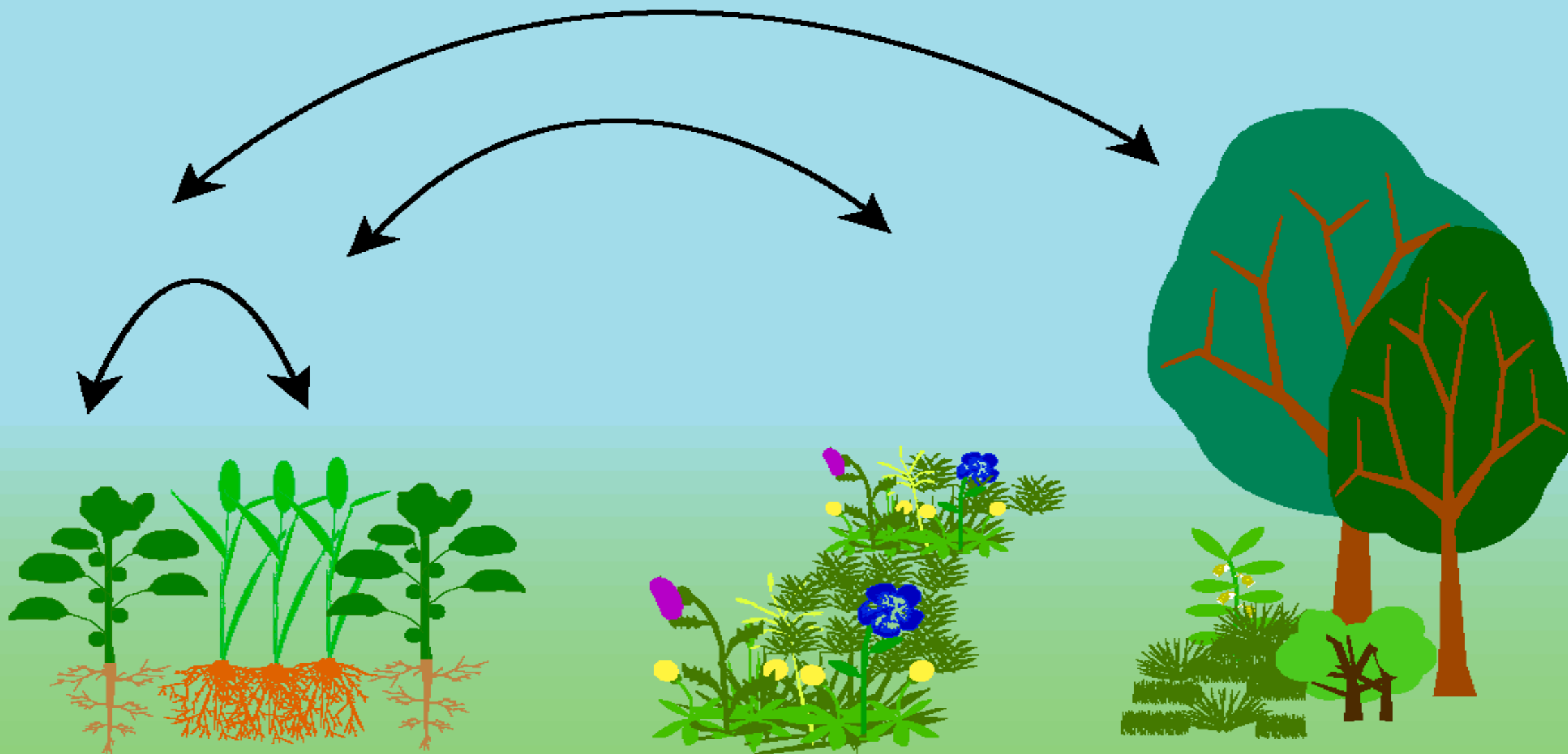
**Transitie landbouw naar natuurinclusief
met - langjarig - perspectief voor boeren!**

**Wederzijds
voordeel**

Natuurgebied

Agrarisch gebied

systeem/landschapsbenadering!

Langjarige vergoedingen cruciaal

- ✓ Aanleg *eenmalig*
- ✓ Beheer *langjarige vergoeding kosten*
- ✓ Grondvergoeding *eenmalig of jaarlijks mbt derving opbrengsten*

Publieke financiering *voor bovenwettelijke / extra inspanningen.*

Private financiering *als aanvulling, via fondsen e/o credits*

Zonder groenblauwe dooradering
worden de KRW doelen niet gehaald

Waterschappen

vismigratie

groen onderhoud

bloemrijke dijken

schoon water

peilbeheer

Blauw Groen Netwerk

18.000 km aan dijken, 225.000 km watergangen, 7.500 km aan wegen
~ **1500 km²**...

Met groenblauwe dooradering
leveren we een belangrijke
bijdrage aan klimaatdoelen

GROENE OEVERS....

BERMEN....

“Lang waar kan – kort waar moet”

DIJKEN: mooier..sterker..

**OOK VOOR
KLIMAAT
MITIGATIE
ÉN -ADAPTATIE**

BOSSEN, HOUTWALLEN...

Implementatie Aanvalsplan Landschap

Beleid

- ✓ Beleidskaders Rijk:
NPLG, Novex, Omgevingswet, **€'s**
- ✓ Regie Provincies:
doorwerking naar gebiedsprogramma's, inzet instrumentarium, **€'s**
- ✓ Uitwerking en uitvoering:
Lagere overheden, grondeigenaren, kennisdragers

Mentale,
fysieke
sociale gezondheid

natuur- én
sociaal inclusief

Agenda Natuurinclusief

Gericht op 10 domeinen:

Bouw

Energie

Financiën

Infrastructuur

Landbouw

Ruimtelijke inrichting

Vrijtijdseconomie

Water

Gezondheid

Onderwijs

